

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. kovo 22 d.*

„Direktyva 2004/39/EB — Finansinių priemonių rinkų — 4 straipsnio 1 dalies 14 punktą — „Reguliuojamos rinkos“ sąvoka — Leidimas — Veiklos reikalavimai — Rinka, kurios teisinis pobūdis nėra apibrėžtas, tačiau kurią dėl sujungimo administruoja juridinis asmuo, taip pat valdantis reguliuojamą rinką — 47 straipsnis — Neįrašymas į reguliuojamų rinkų sąrašą — Direktyva 2003/6/EB — Taikymo sritis — Manipuliavimas rinka“

Byloje C-248/11

dėl *Curtea de Apel Cluj* (Rumunija) 2011 m. gegužės 13 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2011 m. gegužės 23 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje prieš

Rareș Doralin Nilaș,

Sergiu-Dan Dascăl,

Gicu Agenor Gânscă,

Ana-Maria Oprean,

Ionuț Horea Baboș

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J. N. Cunha Rodrigues, teisėjai U. Lõhmus (pranešėjas), A. Rosas, A. Ó Caoimh ir A. Arabadžiev,

generalinis advokatas Y. Bot,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Ministerul public, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism*, atstovaujama prokuroro O. Codruț,
- R. D. Nilaș ir S.-D. Dascăl, atstovaujama advokatų D. Ionescu ir F. Plopeanu,
- G. A. Gânscă, atstovaujama advokato C. Dutescu,

* Proceso kalba: rumunų.

- Rumunijos vyriausybės, atstovaujamos R. Radu, A. Wellman ir R.-M. Giurescu,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek ir D. Hadroušek,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* P. Gentili,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C. Wissels ir M. de Ree,
- Europos Komisijos, atstovaujamos T. van Rijn, I. Rogalski ir R. Vasileva,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinančios Tarybos direktyvą 93/22/EEB (OL 145, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 7 t., p. 263), iš dalies pakeistos 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/44/EB (OL L 247, p. 1, toliau – Direktyva 2004/39), 4 straipsnio 1 dalies 14 punkto ir 47 straipsnio išaiškinimu.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant baudžiamąją bylą prieš R. D. Nilaš, G. A. Gânscă, S.-D. Dascăl, I. H. Baboș ir A.-M. Oprean (toliau kartu – kaltinamieji pagrindinėje byloje), kaltinamus manipuliavimu akcinės bendrovės akcijų kursu finansinių instrumentų *Rasdaq* rinkoje (toliau – *Rasdaq* rinka).

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2004/39

- 3 Direktyvos 2004/39 2, 5, 44 ir 56 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„2) <...> būtina užtikrinti atitinkamo laipsnio suderinamumą, norint pasiūlyti investuotojams aukšto lygio apsaugą <...>

<...>

- 5) Būtina nustatyti išsamią priežiūros tvarką, reguliuojančią finansinių priemonių sandorių vykdymą neatsižvelgiant į šiems sandoriams sudaryti naudojamus prekybos būdus, siekiant užtikrinti aukštą investuotojų sandorių vykdymo kokybę bei išlaikyti finansinės sistemos skaidrumą ir bendrą efektyvumą. <...>

<...>

44) Turint dvigubą tikslą – apsaugoti investuotojus ir užtikrinti sklandų vertybinių popierių rinkos veikimą, būtina užtikrinti sandorių skaidrumą <...>

<...>

56) Reguluojamos rinkos dalyviai taip pat turėtų sugebėti administruoti [daugiašalę prekybos sistemą (*multilateral trading facility*, toliau – DPS)], laikydami atitinkamą šios direktyvos nuostatų.“

4 Direktyvos 2004/39 4 straipsnio 1 dalies 14 ir 15 punktuose reguliuojama rinka ir DPS apibrėžiamos taip:

14) „reguluojama rinka“ – tai rinkos operatoriaus valdoma ir (ar) administruojama daugiašalė sistema, apjungianti arba sudaranti lengvesnes sąlygas sistemingai ir taikant neleidžiančias veikti savo nuožiūra taisykles jungti daugiašalius trečiųjų šalių interesus pirkti ir parduoti finansines priemones, sudarant sandorį dėl finansinių priemonių, kuriomis leista prekiauti taikant šios sistemos taisykles ir (arba) pačioje sistemoje, gavusi leidimą veiklai ir pastoviai veikianti laikantis III antraštinės dalies nuostatų;

15) „[DPS]“ – tai investicinės įmonės ar rinkos operatoriaus valdoma daugiašalė sistema, apjungianti arba sudaranti lengvesnes sąlygas sistemingai ir taikant neleidžiančias veikti savo nuožiūra taisykles jungti daugiašalius trečiųjų šalių interesus pirkti ir parduoti finansines priemones, sudarant sandorį laikantis II antraštinės dalies nuostatų;“

5 Šios direktyvos III antraštinėje dalyje „Reguluojamos rinkos“ yra 36–47 straipsniai. 36 straipsnio „Leidimas ir taikoma teisė“ 1, 2 ir 5 dalyje numatyta:

„1. Valstybės narės pasilieka teisę reguliuojamomis rinkomis pripažinti tas sistemas, kurios atitinka šios antraštinės dalies nuostatas.

Leidimas reguliuojamos rinkos veiklai suteikiamas tik tada, kai kompetentinga institucija įsitikina, kad tiek rinkos operatorius, tiek reguliuojamos rinkos sistemos atitinka nors šioje antraštinėje dalyje nustatytus reikalavimus.

<...>

2. Valstybės narės reikalauja, kad, prižiūrint kompetentingai institucijai, reguliuojamos rinkos operatorius atliktų reguliuojamos rinkos administravimo ir valdymo funkcijas. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos reguliariai stebės, kaip reguliuojamos rinkos laikosi šios antraštinės dalies nuostatų. Jos taip pat užtikrina, kad kompetentingos institucijos prižiūrės, jog reguliuojamos rinkos nuolat laikytųsi šioje antraštinėje dalyje nurodytų nuostatų, taikomų pirminiam leidimui veiklai.

<...>

5. Kompetentinga institucija gali atšaukti reguliuojamai rinkai išduotą leidimą veiklai <...>“

6 Pagal šios direktyvos 47 straipsnį „Reguluojamų rinkų sąrašas“:

„Kiekviena valstybė narė sudaro reguliuojamų rinkų, kurioms ji yra buveinės valstybė narė, sąrašą ir persiunčia jį kitoms valstybėms narėms ir Komisijai. Kiekvieną kartą pakeitus šį sąrašą persiunčiama panaši informacija. Komisija skelbia visų reguliuojamų rinkų sąrašą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir mažiausiai kartą per metus jį atnaujina. Be to, Komisija skelbia ir, kiekvieną kartą valstybei narei pranešus apie pasikeitimus jų sąrašuose, atnaujina šį sąrašą savo tinklavietyje.“

- 7 Direktyvos 2004/39 69 straipsnyje numatyta, kad nuorodos į 1993 m. gegužės 10 d. Tarybos direktyvoje 93/22/EEB dėl investicinių paslaugų vertybinių popierių srityje (OL L 141, p. 27; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 2 t., p. 43), panaikintoje nuo 2007 m. lapkričio 1 d., apibrėžtas sąvokas laikomos nuorodomis į atitinkamas Direktyvos 2004/39 sąvokas.
- 8 Pastarosios direktyvos 71 straipsnio „Pereinamojo laikotarpio nuostatos“ 5 dalyje nurodyta, kad reguliuojamos rinkos operatoriaus prašymu kiekviena sistema, patenkanti į reguliuojamos rinkos operatoriaus administruojamos DPS sąvoką, gauna leidimą DPS veiklai tam tikromis sąlygomis.

Direktyva 93/22

- 9 Direktyvos 93/22 1 straipsnyje buvo įtvirtintos jai taikomos sąvokos. Šio straipsnio 13 dalyje buvo nurodyta:

„reguliuojama rinka“ – tai priedo B skirsnyje nurodytų priemonių rinka:

— kuri yra įtraukta į šios direktyvos 16 straipsnyje numatytą sąrašą, kuri sudaro valstybė narė, pagal 1 straipsnio 6 dalies c punktą apibūdinama kaip buveinės valstybė narė,

<...>“

Direktyva 2003/6

- 10 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) (OL L 96, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 4 t., p. 367) 1 straipsnyje numatyta:

„Šioje direktyvoje:

<...>

- 4) „reguliuojama rinka“ – tai rinka, kaip apibūdinta Direktyvos 93/22/EEB 1 straipsnio 13 dalyje;

<...>“

- 11 Šios direktyvos 9 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Ši direktyva taikoma bet kuriai finansinei priemonei, įtrauktai į prekybos sąrašus reguliuojamoje rinkoje ne mažiau kaip vienoje valstybėje narėje arba dėl kurios yra paduota paraiška įtraukti ją į prekybos sąrašus tokioje rinkoje, neatsižvelgiant į tai, ar pats sandoris faktiškai įvyksta toje rinkoje, ar ne.“

Nacionalinė teisė

- 12 2004 m. birželio 28 d. Įstatymu Nr. 297/2004 dėl kapitalo rinkų (*Lege privind piața de capital; Monitorul Oficial al României*, I dalis, Nr. 571, 2004 m. birželio 29 d., toliau – Įstatymas Nr. 297/2004), be kita ko, į nacionalinę teisę perkeltos direktyvos 2003/6 ir 2004/39. Šio įstatymo 125 straipsnyje nurodyta:

„Reguliuojama rinka – prekybos finansinėmis priemonėmis <...> sistema:

- a) kuri nuolat veikia;

- b) kuriai būdinga tai, kad [*Comisia Natională a Valorilor Mobiliare* (Nacionalinė vertybinių popierių komisija, toliau – CNVM)] priimtomis ir patvirtintomis normomis apibrėžiamos rinkos veikimo sąlygos, patekimo į rinką sąlygos bei reikalavimai, kuriuos turi tenkinti finansinė priemonė, kad ja būtų galima prekiauti;
- c) kurioje laikomasi šiame įstatyme nustatytų pranešimo ir skaidrumo reikalavimų, taikomų siekiant užtikrinti investuotojų apsaugą, ir pagal [Sąjungos] teisės aktus CNVM priimtų taisyklių.“
- 13 Šio įstatymo 248 straipsnyje draudžiama bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui manipuliuoti rinka, kaip tai apibrėžta to paties įstatymo 244 straipsnio 5 dalies a punkte.
- 14 Pagal šio įstatymo 253 straipsnį:
- „1. Šios antraštinės dalies nuostatos taikomos bet kurioms finansinėms priemonėms, kuriomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje Rumunijoje arba kitoje valstybėje narėje arba dėl kurių buvo įregistruotas prašymas suteikti leidimą prekiauti minėtoje rinkoje, nepaisant to, ar jomis iš tiesų prekiaujama tokioje rinkoje.
- <...>
3. Šioje antraštinėje dalyje nustatyti draudimai ir nuostatos taikomos:
- a) Rumunijoje ar užsienyje vykdomiems sandoriams dėl finansinių priemonių, kuriomis leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje, esančioje arba veikiančioje Rumunijoje, arba dėl kurių pateiktas prašymas leisti prekiauti šioje rinkoje;
- b) Rumunijoje vykdomiems sandoriams dėl finansinių priemonių, kuriomis leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje Rumunijoje arba kitoje valstybėje narėje arba dėl kurių pateiktas prašymas leisti prekiauti šioje rinkoje.“
- 15 Įstatymo Nr. 297/2004 279 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad tyčia vykdomi veiksmai, numatyti, be kita ko, 248 straipsnyje, sudaro pažeidimą, už kurį baudžiama laisvės atėmimo bausme arba bauda.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 16 2010 m. gruodžio 30 d. *Ministerul public, Parchetul de pe lângă l'Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism* (Prokuratūra prie Aukščiausiojo Kasacinio ir Teisingumo Teismo, Kovos su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu skyrius, toliau – *Ministerul public*) prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikė kaltinamąjį aktą dėl kaltinamųjų pagrindinėje byloje. *Ministerul public* juos kaltinio 2008 m. (kiek tai susiję su S.-D. Dascăl) ir nuo 2007 m. lapkričio mėn. iki 2008 m. vasario mėn. (kiek tai susiję su kitais kaltinamaisiais pagrindinėje byloje) manipuliuavus *Rasdaq* rinkoje bendrovės emitentės *SC AICI Bistrița SA ACIS* akcijomis.
- 17 Kaltinamųjų pagrindinėje byloje gynėjai paprašė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pirmiausia nustatyti, ar *Rasdaq* rinka yra reguliuojama rinka, kaip ji suprantama pagal Įstatymo Nr. 297/2004 nuostatas.
- 18 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas patikslina, kad *Rasdaq* rinka, iš pradžių vadinta *Bursa Electronică Rasdaq*, pradėjo veikti 1996 m. kaip prekybos valstybinių įmonių, pakeistų į viešąsias įmones įgyvendinant masinę privatizavimo programą, akcijomis vieta. Ši rinka buvo patvirtinta 1996 m. rugpjūčio 27 d. CNVM sprendimu, todėl ji laikoma šios komisijos organizuojama ir kontroliuojama rinka su savomis veikimo taisyklėmis.

- 19 2005 m. gruodžio 1 d. *Bursa Electronică Rasdaq SA* ir *Bursa de Valori Bucureşti SA* buvo sujungtos – pirmoji prijungta prie antrosios. Po sujungimo atsiradęs juridinis asmuo, pavadintas *Bursa de Valori Bucureşti SA*, administravo dvi skirtingas rinkas, t. y. *Bursa de Valori Bucureşti* reguliuojamą rinką ir *Rasdaq* rinką.
- 20 CNVM vėliau išdavė leidimą pirmajai rinkai. Ji nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, kad, atsižvelgiant į nuostatuose numatytą jos kompetenciją, ji taip pat kontroliuoja ir reguliuoja *Rasdaq* rinkos veikimą, jeigu ji nėra įtraukta į jokią Europos normose numatytos prekybos vietos kategoriją.
- 21 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad *Ministerul public* mano, jog *Rasdaq* rinka yra reguliuojama rinka, nes buvo sujungta su *Bursa de Valori Bucureşti*, ir taip faktiškai jos sudarė vieną rinką, veikiančią pagal CNVM ir *Bursa de Valori Bucureşti* taisykles.
- 22 Kaltinamieji pagrindinėje byloje tvirtina atvirkščiai, kad *Rasdaq* rinka nėra reguliuojama rinka, kaip ji suprantama pagal Direktyvą 2004/39. „Reguliuojamos rinkos“ sąvoka yra atskira Europos Sąjungos teisėje sukurta sąvoka, todėl negalima manyti, kad kiekviena rinka, kuriai išduotas leidimas, yra automatiškai reguliuojama rinka. Be to, šios sąvokos negalima aiškinti atsižvelgiant į tai, ką įprastai reiškia terminas „reguliuojamas“.
- 23 Šiomis aplinkybėmis *Curtea de Apel Cluj* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar [Direktyvos 2004/39] 4 straipsnio [1 dalies] 14 punktą ir 9–14 straipsnius galima aiškinti taip, kad jie taikomi ir pagrindinei prekybos rinkai, kuriai [CNVM] išdavė leidimą, ir antrinei prekybos rinkai, kuri 2005 m. buvo prijungta prie pirmosios <...>, tačiau kuri ir toliau buvo laikoma atskira nuo reguliuojamos rinkos, teisės aktuose nenurodžius jos teisinio statuso?
2. Ar [Direktyvos 2004/39] 4 straipsnio [1 dalies] 14 punktą reikia aiškinti taip, kad reguliuojamos rinkos sąvoka neapima prekybos sistemų, kurios neatitinka [Direktyvos 2004/39] II antraštinės dalies nuostatų?
3. Ar Direktyvos [2004/39] 47 straipsnį reikia aiškinti taip, kad rinkai, apie kurią nepranešė atsakinga nacionalinės valdžios institucija ir kurios nėra reguliuojamų rinkų sąrašė, netaikoma reguliuojamoms rinkoms taikoma teisinė sistema, konkrečiai kalbant, tiek, kiek tai susiję su kovai su piktnaudžiavimu rinkoje skirtomis Direktyvos 2003/6/EB nuostatomis?

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl priimtinumų

- 24 Remdamiesi skirtingais pagrindais *Ministerul public*, R. D. Nilaş, S.-D. Dascăl ir Rumunijos vyriausybė ginčija prašymo pateikti prejudicinį sprendimą arba tam tikrų pateiktų klausimų priimtinumą.
- 25 Anot *Ministerul public*, antrasis ir trečiasis prejudiciniai klausimai nepriimtini, nes juos pateikė kaltinamieji pagrindinėje byloje, o prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepriėmė dėl jų sprendimo, kad jie taptų jo pateiktais. Be to, pirmuoju klausimu, kurio atžvilgiu nepakankamai išdėstyta pagrindinės bylos dalykas, taikytinos nacionalinės teisės nuostatos ir šalių argumentai, siekiama, kad būtų įvertinta nacionalinės teisės atitiktis Sąjungos teisei.

- 26 R. D. Nilaş ir S.-D. Dascăl mano, kad pirmasis klausimas yra susijęs su faktinių aplinkybių problema, nes siekiant atsakyti į klausimą, ar *Rasdaq* rinka turi reguliuojamos rinkos statusą, pakanka patikrinti, ar CNVM leido jai veikti kaip reguliuojamai rinkai pagal nacionalinės teisės aktuose įtvirtintą leidimo procedūrą. Be to, šiame klausime nurodyti Direktyvos 2004/39 9–14 straipsniai neturi jokio ryšio su pagrindine byla ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepaiškino, kodėl būtina išaiškinti šias direktyvos nuostatas tam, kad ši byla būtų išspręsta. Pats trečiasis klausimas nėra naudingas siekiant išspręsti pagrindinę bylą, nes Direktyvos 2004/39 47 straipsnyje numatytas informacijos persiuntimas po to, kai valstybė narė rinką kvalifikuoja kaip reguliuojamą rinką, nėra šio kvalifikavimo sąlyga.
- 27 Galiausiai Rumunijos vyriausybė, kuri taip pat tvirtina, kad pirmuoju klausimu siekiama išnagrinėti nacionalinės teisės atitikties Sąjungos teisei, o tai viršija Teisingumo Teismo kompetenciją, mano, jog Direktyvos 2004/39 II antraštinė dalis, paminėta antrajame klausime, nėra svarbi sprendžiant pagrindinėje byloje kilusį ginčą.
- 28 Pirma, kalbant apie *Ministerul public* prieštaravimą dėl antrojo ir trečiojo klausimų priimtinumą, reikia pažymėti, kad sprendime pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą šį prašymą pateikęs teismas nurodė, jog šiais klausimais siekiama išsiaiškinti, ar *Rasdaq* rinka yra reguliuojama rinka, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2004/39 4 straipsnio 1 dalies 14 punktą. Šiomis aplinkybėmis reikia manyti, kad šis teismas šiuos klausimus pateikė pagal SESV 267 straipsnį.
- 29 Antra, kalbant apie argumentą, pagal kurį pirmuoju klausimu siekiama, kad būtų įvertinta nacionalinės teisės atitikties Sąjungos teisei, pakanka konstatuoti, jog iš paties šio klausimo teksto aiškiai matyti, kad juo prašoma išaiškinti Sąjungos teisę, nagrinėjamu atveju – įvairias Direktyvos 2004/39 nuostatas.
- 30 Trečia, kalbant apie tariamus sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą trūkumus, remiantis šiame sprendime išdėstytomis faktinėmis aplinkybėmis, kurių santrauka pateikta šio sprendimo 16–22 punktuose, ir bylai svarbiomis Įstatymo Nr. 297/2004 nuostatomis galima suprasti, kaip tai patvirtinama ir valstybių narių bei Komisijos rašytinėse pastabose, kad vadovaujantis Direktyvos 2004/39 nuostatų, susijusių su „reguliuojamos rinkos“ sąvoka, prašomu išaiškinimu bus nustatyta, ar už veiksmus, kuriais kaltinami kaltinamieji pagrindinėje byloje, galima bausti pagal Direktyvą 2006/3 ir minėto įstatymo, kuriuo buvo įgyvendinta ši direktyva, nuostatas.
- 31 Ketvirta, kalbant apie pirmajame ir antrajame klausime nurodytas Direktyvos 2004/39 nuostatas, kurios, anot R. D. Nilaş ir S.-D. Dascăl ir atitinkamai Rumunijos vyriausybės, yra netaikytinos nagrinėjamu atveju, reikia priminti, kad tai, jog nacionalinis teismas formaliai pateikė prejudicinį klausimą, nurodęs tam tikras Sąjungos teisės nuostatas, netrukdo Teisingumo Teismui pateikti šiam teismui išsamaus aiškinimo, kuris gali būti naudingas sprendimui jo nagrinėjamoje byloje priimti, neatsižvelgiant į tai, ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas apie tai užsimena savo pateiktuose klausimuose. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas turi iš visos nacionalinio teismo pateiktos informacijos, ypač iš sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą motyvuojamosios dalies, atrinkti aiškintinus Sąjungos teisės klausimus, atsižvelgdamas į bylos dalyką (žr., be kita ko, 2009 m. spalio 27 d. Sprendimo *ČEZ*, C-115/08, Rink. p. I-10265, 81 punktą ir 2011 m. vasario 10 d. Sprendimo *Vicoplus ir kt.*, C-307/09-C-309/09, Rink. p. I-453, 22 punktą).
- 32 Vadinasi, kadangi pačiuose prejudiciniuose klausimuose minimų Direktyvos 2004/39 nuostatų, susijusių su „reguliuojamos rinkos“ sąvoka, aiškinimas, kaip tai nurodyta šio sprendimo 30 punkte, gali būti naudingas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui sprendžiant jam pateiktą ginčą, tai, kad nurodytos kitos nereikšmingos nuostatos, nedaro įtakos šių klausimų priimtinumui.
- 33 Galiausiai, penkta, kitos R. D. Nilaş ir S.-D. Dascăl pastabos dėl pirmojo ir trečiojo klausimų yra susijusios su atsakymu į juos. Taigi jos yra susijusios su šių klausimų analize iš esmės, o ne su jų priimtumu.
- 34 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad prejudiciniai klausimai yra priimtini.

Dėl esmės

Pirminė pastaba

- 35 Kaip buvo pažymėta sprendimo 30 punkte, iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori sužinoti, ar manipuliavimas akcinės bendrovės akcijų kursu, kuriuo kaltinami kaltinamieji pagrindinėje byloje, patenka į Direktyvos 2003/6 taikymo sritį.
- 36 Reikia priminti, kad pagal šios direktyvos 9 straipsnio pirmą pastraipą ji taikoma bet kuriai finansinei priemonei, įtrauktai į prekybos sąrašus reguliuojamoje rinkoje ne mažiau kaip vienoje valstybėje narėje arba dėl kurios yra paduota paraiška įtraukti į prekybos sąrašus tokioje rinkoje, nesvarbu, ar pats sandoris faktiškai įvyksta toje rinkoje, ar ne.
- 37 Šiuo atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas tik nurodo, kad operacijos, kuriomis kaltinami kaltinamieji pagrindinėje byloje, buvo įvykdytos *Rasdaq* rinkoje. Jis nenurodo, ar pagrindinės bylos faktinių aplinkybių metu šios akcijos buvo įtrauktos į prekybos sąrašus ir kitoje finansinių priemonių rinkoje, kuri galėjo būti laikoma reguliuojama rinka, arba ar dėl šių akcijų buvo paduota paraiška jas įtraukti. Jei taip būtų buvę, o tai turi nustatyti nacionalinis teismas, šis manipuliavimas bet kuriuo atveju patektų į Direktyvos 2003/6 taikymo sritį pagal jos 9 straipsnį ir siekiant aiškinti pagrindinę bylą nereikėtų aiškintis, ar *Rasdaq* rinka yra reguliuojama rinka, kaip ji suprantama pagal Direktyvą 2004/39.

Dėl pirmojo ir antrojo klausimų

- 38 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, jog prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori, kad jam būtų paaiškinta „reguliuojamos rinkos“ sąvoka, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2004/39 4 straipsnio 1 dalies 14 punktą. Antrajame pateiktame klausime nurodyta šios direktyvos II antraštinė dalis yra susijusi su leidimu vykdyti veiklą ir investicinių įmonių veiklos sąlygomis, o III antraštinėje dalyje įtvirtintos nuostatos, susijusios su reguliuojamomis rinkomis. Be to, šios direktyvos 9–14 straipsniai, kurie nurodyti pirmajame klausime, yra II antraštinėje dalyje. Reikia konstatuoti, kaip tai nurodė daugelis pastabas pateikusių suinteresuotųjų asmenų, kad ši antraštinė dalis ir šie straipsniai netaikytini siekiant išspręsti pagrindinę bylą.
- 39 Nors pirmajame klausime minimas dviejų Rumunijos finansinių priemonių rinkų sujungimas, iš sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą motyvų matyti, kaip nurodyta šio sprendimo 19 punkte, kad 2005 m. buvo sujungti atitinkamai *Bursa de Valori București* ir *Rasdaq* rinkų operatoriai, o ne pačios rinkos.
- 40 Todėl reikia manyti, kad pirmuoju ir antruoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvos 2004/39 4 straipsnio 1 dalies 14 punktą reikia aiškinti taip, kad finansinių priemonių rinka, kuri neatitinka šios direktyvos III antraštinės dalies reikalavimų, vis tiek patenka į „reguliuojamos rinkos“ sąvoką, kaip ji apibrėžta šioje nuostatoje, nes jos operatorius buvo sujungtas su reguliuojamos rinkos operatoriumi.
- 41 Pagal Direktyvos 2004/39 4 straipsnio 1 dalies 14 punktą reguliuojama rinka, be to, kad turi būti valdoma ir (arba) administruojama rinkos operatoriaus, turi būti gavusi leidimą veikti ir nuolat veikti pagal šios direktyvos III antraštinės dalies nuostatas.
- 42 Iš šios direktyvos III antraštinėje dalyje įtvirtinto 36 straipsnio 1 dalies pirmos ir antros pastraipų matyti, kad tokiai rinkai turi būti leista veikti kaip reguliuojamai rinkai ir šis leidimas gali būti suteikiamas tik tada, kai rinkos operatorius ir reguliuojamos rinkos sistemos atitinka bent jau šioje antraštinėje dalyje nustatytus reikalavimus. Be to, pagal to paties straipsnio 2 dalį valstybių narių

kompetentingos institucijos turi tikrinti, kad reguliuojamos rinkos nuolat laikytųsi šioje antraštinėje dalyje nurodytų nuostatų, taikomų pirminiam leidimui veikti. Direktyvos 2004/39 36 straipsnio 5 dalyje numatyti leidimo atšaukimo atvejai.

- 43 Iš dviejų ankstesnių punktų matyti, jog, pirma, tam, kad finansinių priemonių rinka būtų kvalifikuojama kaip „reguliuojama rinka“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2004/39 4 straipsnio 1 dalies 14 punktą, ji turi būti gavusi leidimą veikti kaip reguliuojama rinka ir, antra, kad šio leidimo gavimo ir išsaugojimo pagrindinė sąlyga yra jos veikimas laikantis šios direktyvos III antraštinėje dalyje numatytų reikalavimų.
- 44 Aplinkybė, kad rinkos operatorius buvo sujungtas su reguliuojamos rinkos operatoriumi, yra nesvarbi nagrinėjant, ar pirmoji rinka yra reguliuojama rinka, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2004/39 4 straipsnio 1 dalies 14 punktą. Iš tiesų galimybė rinką kvalifikuoti kaip reguliuojamą rinką dėl tokio sujungimo nenumatyta nei III antraštinėje dalyje, nei kitose šios direktyvos antraštinėse dalyse.
- 45 Todėl, kaip nurodė Rumunijos vyriausybė, vien to, kad akcijos parduodamos *Rasdaq* rinkoje naudojantis *Bursa de Valori București SA* pateikta elektronine duomenų laikmena, nepakanka, kad ši rinka būtų teisėtai kvalifikuojama kaip „reguliuojama rinka“, jeigu ji neatitinka šio sprendimo 43 punkte išvardytų sąlygų.
- 46 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad Direktyvoje 2004/39 aiškiai numatytos situacijos, kai reguliuojamos rinkos operatorius taip pat administruoja kitą prekybos sistemą, tačiau ši dėl tokio administravimo netampa reguliuojama rinka.
- 47 Direktyvos 2004/39 56 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad reguliuojamos rinkos dalyviai taip pat turėtų sugebėti administruoti DPS, kuri yra reglamentuojama, kaip tai matyti iš šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalies 15 punkte pateiktos apibrėžties, šios direktyvos II antraštinės dalies nuostatomis ir todėl nėra reguliuojama rinka. Taip pat šios direktyvos 71 straipsnio 5 dalyje įtvirtintoje pereinamojo laikotarpio nuostatoje numatyta, kad kiekviena egzistuojanti sistema, patenkanti į reguliuojamos rinkos operatoriaus administruojamos DPS sąvoką, šio operatoriaus prašymu tikromis sąlygomis gauna leidimą DPS veikti.
- 48 Galiausiai svarbu pažymėti, kad, kaip matyti iš Direktyvos 2004/39 2, 5 ir 44 konstatuojamųjų dalių, šia direktyva, be kita ko, siekiama užtikrinti investuotojų apsaugą, išlaikyti bendrą finansinės sistemos skaidrumą ir veiksmingumą bei sandorių skaidrumą. Tačiau leidus šio sprendimo 43 punkte primintų sąlygų neatitinkančią rinką kvalifikuoti kaip reguliuojamą rinką vien dėl to, kad ją administruoja kitos rinkos, kuriai išduotas leidimas veikti kaip reguliuojamai rinkai, operatorius, kiltų pavojus pažeisti šiuos tikslus.
- 49 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį ir antrąjį klausimus reikia atsakyti taip, kad Direktyvos 2004/39 4 straipsnio 1 dalies 14 punktą aiškintinas taip, jog šios direktyvos III antraštinės dalies reikalavimų neatitinkanti rinka nepatenka į „reguliuojamos rinkos“ sąvoką, kaip ji apibrėžta šioje nuostatoje, neatsižvelgiant į tai, kad jos operatorius buvo sujungtas su reguliuojamos rinkos operatoriumi.

Dėl trečiojo klausimo

- 50 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori išsiaiškinti, ar direktyvos 47 straipsnį reikia aiškinti taip: rinkos įrašymas į šiame straipsnyje numatytą reguliuojamų rinkų sąrašą yra būtina sąlyga tam, kad ši rinka būtų kvalifikuojama kaip reguliuojama rinka, kaip ji suprantama pagal šią direktyvą.

- 51 Pirma, reikia pažymėti, kad įrašymas į atitinkamos valstybės narės nustatytą sąrašą buvo Direktyvos 93/22 1 straipsnio 13 punkte įtvirtintos „reguliuojamos rinkos“ sąvokos dalis, tačiau Direktyvos 2004/39, kurios 69 straipsniu nuo 2007 m. lapkričio 1 d. panaikinama Direktyva 93/22, 4 straipsnio 1 dalies 14 punkte esančioje sąvokoje šios dalies nėra.
- 52 Antra, pastarojoje „reguliuojamos rinkos“ sąvokoje patikslinama, kad ši rinka nuolat veikia pagal III antraštinės dalies nuostatas. Taigi, nors šios direktyvos 47 straipsnis yra šioje antraštinėje dalyje, vis dėlto negalima manyti, kad vien dėl šios rinkos veikimo atsiranda pareiga valstybei narei sudaryti šiame straipsnyje nurodytą sąrašą.
- 53 Trečia, šio sprendimo 42 punkte buvo priminta, kad pagal Direktyvos 2004/39 36 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą tik prekybos sistemoms, kurios atitinka šios direktyvos III antraštinės dalies nuostatas, gali būti išduotas leidimas kaip reguliuojamoms rinkoms. Į šios direktyvos 47 straipsnyje nurodytą sąrašą įtraukiama tik suteikus šį leidimą, todėl logiška, kad šis sąrašas negali būti sąlyga šiam leidimui gauti.
- 54 Taigi, kvalifikuojant finansinių priemonių rinką kaip reguliuojamą rinką, kaip ji suprantama pagal Direktyvą 2004/39, neatsižvelgiama į tai, ar ši rinka yra minėtame sąraše. Todėl vien dėl to, kad rinkos nėra šiame sąraše, negalima pripažinti, jog nagrinėjama rinka nėra reguliuojama rinka.
- 55 Taigi į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2004/39 47 straipsnis turi būti aiškinamas taip, jog rinkos įrašymas į šiame straipsnyje nurodytą reguliuojamų rinkų sąrašą nėra būtina sąlyga tam, kad ši rinka būtų kvalifikuojama kaip reguliuojama rinka, kaip ji suprantama pagal šią direktyvą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 56 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikiniančios Tarybos direktyvą 93/22/EEB, iš dalies pakeistos 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/44/EB, 4 straipsnio 1 dalies 14 punktą reikia aiškinti taip: šios direktyvos III antraštinės dalies reikalavimų neatitinkanti finansinių priemonių rinka nepatenka į „reguliuojamos rinkos“ sąvoką, kaip ji apibrėžta šioje nuostatoje, neatsižvelgiant į tai, kad jos operatorius buvo sujungtas su reguliuojamos rinkos operatoriumi.**
- 2. Direktyvos 2004/39, iš dalies pakeistos Direktyva 2007/44, 47 straipsnį reikia aiškinti taip, kad rinkos įrašymas į šiame straipsnyje nurodytą reguliuojamų rinkų sąrašą nėra būtina sąlyga tam, kad ši rinka būtų kvalifikuojama kaip reguliuojama rinka, kaip ji suprantama pagal šią direktyvą.**

Parašai.